

Προτεινόμενα Θέματα Εξετάσεων Ομίλου Ευκλείδη

Λογοτεχνία Γ' Γυμνασίου

ΚΕΙΜΕΝΟ: Διονύσιος Σολωμός - «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι»

Απόσπασμα

I

Άκρα του τάφου σιωπή στον κάμπο βασιλεύει·
λαλεί πουλί, παίρνει σπυρί, κι η μάνα το ζηλεύει.
Τα μάτια η πείνα εμαύρισε· στα μάτια η μάνα μνέει·
στέκει ο Σουλιώτης ο καλός παράμερα και κλαίει:
«Έρμο τουφέκι σκοτεινό, τι σ' έχω 'γώ στο χέρι;
οπού συ μου 'γινες βαρύ κι ο Αγαρηνός το ξέρει».

II

Ο Απρίλης με τον Έρωτα χορεύουν και γελούνε,
κι όσ' άνθια βγαίνουν και καρποί τόσ' άρματα σε κλειούνε.

.....
Λευκό βουνάκι πρόβατα κινούμενο βελάζει,
και μες στη θάλασσα βαθιά ξαναπετιέται πάλι,
π' ολονυχτίς εσύσμιξε με τ' ουρανού τα κάλλη.
Και μες στης λίμνης τα νερά, όπ' έφθασε μ' ασπούδα,
έπαιξε με τον ίσκιο της γαλάζια πεταλούδα,
που ευώδιασε τον ύπνο της μέσα στον άγριο κρίνο·
το σκουληκάκι βρίσκεται σ' ώρα γλυκιά κι εκείνο.
Μάγεμα η φύσις κι όνειρο στην ομορφιά και χάρη·
η μαύρη πέτρα ολόχρυση και το ξερό χορτάρι.
Με χίλιες βρύσες χύνεται, με χίλιες γλώσσες κρένει:
«Όποιος πεθάνει σήμερα χίλιες φορές πεθαίνει».

Λεξιλόγιο

σπυρί: σπόρος • μνέει: ορκίζεται • Αγαρηνός: μωαμεθανός • κλειούνε: κλείνουν, περικυκλώνουν •
εσύσμιξε: έσμιξε, ένωσε • μ' ασπούδα: με σπουδή, με βιασύνη • κρένει: μιλάει

Προτεινόμενα Θέματα Εξετάσεων Ομίλου Ευκλείδη

Λογοτεχνία Γ' Γυμνασίου

ΘΕΜΑ Α.

Α. Ποια είναι η κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι πολιορκημένοι Μεσολογγίτες σύμφωνα με το απόσπασμα και ποια αντίθεση δημιουργείται ανάμεσα σε αυτή την κατάσταση και το φυσικό περιβάλλον που τους περιβάλλει;

(μονάδες 3)

Β. Στον στίχο «Έστησ' ο Έρωτας χορό με τον Απρίλη», τι συμβολίζουν τα δύο αυτά στοιχεία (Έρωτας και Απρίλης) και γιατί αποτελούν «πειρασμό» για τους αγωνιστές;

(μονάδες 3)

ΘΕΜΑ Β.

Γ. Να εντοπίσετε μέσα στο κείμενο δύο (2) διαφορετικά εκφραστικά μέσα (π.χ. μεταφορά, προσωποποίηση, αντίθεση). Να γράψετε τους αντίστοιχους στίχους και να εξηγήσετε τι πετυχαίνει ο ποιητής με τη χρήση τους.

(μονάδες 3,5)

Δ. Το έργο χαρακτηρίζεται από έντονο λυρισμό και μουσικότητα.

- i. Ποιος είναι ο αφηγηματικός τρόπος που κυριαρχεί στο συγκεκριμένο απόσπασμα;
- ii. Πώς η αποσπασματική μορφή του ποιήματος επηρεάζει την ανάγνωσή του;

(μονάδες 3,5)

ΘΕΜΑ Γ.

Ε. «Όποιος πεθαίνει σήμερα χίλιες φορές πεθαίνει».

Με βάση τον στίχο αυτό και το γενικότερο νόημα του έργου, να αναπτύξετε σε μια παράγραφο 80-100 λέξεων το εξής ερώτημα:

Γιατί η θυσία των Μεσολογγιτών θεωρείται «ηθική νίκη» και πώς οι άνθρωποι αυτοί παρέμειναν ελεύθεροι, παρόλο που ήταν κλεισμένοι μέσα στα τείχη;

(μονάδες 7)

Καλή επιτυχία!!!